

۶۳:- داد و ستد و غیره معاملاتیکه تاجر ورشکسته، پس از تصدیق قرارداد قسط تا هنگام صدور امر بطلان یا فسخ قرارداد نموده اعتبار داده می شود مگر اینکه معلوم و ثابت گردد. که قصداً برای ضرر طلبگاران بوده است.

۶۴:- در صورت فسخ یا ابطال قرارداد قسط دارائی تاجر بین طلبگاران سابق و جدید تقسیم می شود. ولی اگر طلبگاران سابق بعد از تاریخ ورشکستگی تاجر تا زمان فسخ یا ابطال قرارداد قسط چیزی گرفته اند، وجه گرفته گی آنها (از همان وجه که به ترتیب تقسیم حصه طلبگاران میرسد) کسر خواهد شد.

۶۵:- اگر با یک تاجر ورشکسته قرار داد قسط به عمل آمد و ثانیاً بدون اینکه قرارداد مذکور فسخ یا ابطال شود بار دوم ورشکست شد باتکمیل و انجام مراتب قابل اجرا در امور ورشکسته گی که در این اصول نامه تعیین شده مقررات اصل های ۶۳ و ۶۴ درباره او تطبیق میگردد.

ترتیب تفریغ حساب و ختم عمل ورشکستگی

۶۶:- اگر قرارداد منعقد نشد شروع به تصفیه و تفریغ عمل ورشکستگی خواهد شد.

۶۷:- اگر جمعیت طلبگاران به اکثریت که در اصل ۶۴ تعیین شده موافقت کنند. مجلس فیصله منازعات تجارتي می تواند یک مبلغ جهت عايشه تاجر ورشکسته مقرر کند.

۶۸:- تجارت تاجر ورشکسته را اگر طلبگاران مایل باشند ادامه بدهند برای این مقصد می توانند شخصی را بحیث عامل یا وکیل تعیین نمایند؛ ولی صورت گرفتن این امر منوط است به اظهار رأی و موافقت دو ثلث از طلبگاران عدداً و مبلغاً اگر از طلبگاران، شخصی مخالفت داشته باشد می تواند (با رعایت اصل ۵۰) به مجلس فیصله منازعات تجارتيه اعتراض خود را تقدیم کند ولی اعتراض، اجرای این تصمیم را به تأخیر نمی اندازد.

۶۹:- اگر از عملیات وکیل که وکالتاً تجارت تاجر ورشکسته را ادامه میدهد، چنان ذمه واری حاصل می شود که آن بیشتر از مقدار دارائی تاجر ورشکسته است در آن حال فقط همان طلبگارانی شخصاً مسئول ذمه واری مذکور شناخته می شوند که این اجازه را داده اند مسئولیت هر کدام علاوه بر حصه که در دارائی مزبور دارند به نسبت طلب هر کدام در حدود اختیاراتیکه داده اند خواهد بود.

۷۰:- اگر نتیجه مفاهمات و اجراءات در امور تاجر ورشکسته منجر به این شد که باید دارائی تاجر به حقداران تقسیم گردد درین حال تمام اموال منقول و غیر منقول تاجر ورشکست در تحت نظر هیئت معینه در اصل بیست با حضور تاجر ورشکسته بفروش طلبات و دیون خود تاجر ورشکسته حصول میشود و طلبگاران دعوت گردیده جلسه منعقد و صورت مفصل حساب رویت داده می شود.

فروش اموال با رعایت مقتضیات اداری از قبیل نشر اعلان و انجام مراتب داوطلبی یا به اصول لیلام بعمل خواهد آمد.

تبصره:

پول نقده و آنچه از حاصل فروش اموال تاجر عاید می شود به تصویب مجلس فیصله منازعات خواه بطور حساب جاری یا به ترتیب دیگر که مجلس مقتضی بداند الی هنگام تقسیم در بانک ملی گذاشته می شود.

۷۱:- اگر در اجاره تاجر ورشکسته اموالی باشد تصویب مجلس فیصله منازعات تجاریه در آن باره قابل الاجراء است. اگر ابقای آن را بمنافع طلبگاران مجلس مزبور مشاهده میکند ابقا و الا فسخ می نمایند. در صورت فسخ صاحبان مال الاجاره که تا تاریخ فسخ مستحق میشوند. طلب شان جزء طلبگاران شامل و به اساس حصه تقسیم می برند.

۷۲:- در صورتیکه مجلس فیصله منازعات تجاریه تصویب کند اجاره برای بقیه مدت ممکن است به شخص دیگری تفویض و انتقال داده شود ولی بشرطیکه در اصل قرارداد اولی طرفین این حق منع نشده باشد اشخاصیکه بقیه مدت اجاره به تصویب مجلس فیصله منازعات به او تفویض میشود مکلف است تاميناتی بغيرض اطمینان مالک اموال مستاجر داده و اجرای کلیه شرایط اجاره نامه را تعهد کند.

در تقسیم بین طلبگاران

۷۳:- حاصل تمام دارائی نقدی و جنسی و مطالبات دیون تاجر ورشکسته و حاصل فروش اموال و املاک غیر منقوله او پس از وضع مخارج و مصارفیکه بداره امور ورشکسته گی شده و یا بمصرف اعاشه خود تاجر و غیره رسیده است مجموعاً بین طلبگاران که حق آنها تصدیق شده است با ریزش مساوی فی روپیه به نسبت طلب هر شخص تقسیم میگردد و تقسیمات ممکن است یک دفعه یا بدفعات صورت بگیرد.

۷۴:- اگر تاجر یا شرکت ورشکسته از حکومت مدیون باشد طلب حکومت و رعیت از دارائی تاجر بطور علی السویه تحصیل و حکومت نیز بقرار ریزش فی روپیه به نسبت طلب خود حصه می برد.

۷۵:- در وقت تقسیم پول بین طلبگاران حصه طلبگاران مقیم خارج «در صورتیکه طلب آنها قبلاً تشخیص و تصدیق شده و در جمله قروض منظور شده باشد» نیز وضع و نگهداشته میشود، برای مطالباتیکه هنوز در باب آنها فیصله و قرار قطعی داده نشده است که آیا منظور خواهی شد یا نه؟ نیز باید مبلغ به پیمانۀ که تخمین می گردد به تصویب مجلس فیصله منازعات تجاریه وضع و نگهداشته شود.

۷۶:- پولیکه جهه طلبگاران مقیم خارج وضع و نگهداشته شده است تا موعدیکه مجلس فیصله منازعات تجاریه در تصویب خود تعیین و اعلان میکند اگر طلبگاران مذکور مطابق به مقررات این اصول نامه مطالبات خود را به تصدیق نرسانند پول مذکور بین طلبگارانیکه حق شان تصدیق شده است تقسیم خواهد شد همچنان پول وضع شده جهه مطالبات تصدیق نشده در صورت عدم تصدیق آن مطالبات و جهه مذکور در بین طلبگاران که حق شان تصدیق شده است تقسیم می گردد.

۷۷:- در وقت تقسیم و تادیه طلبات ملاحظه اسناد و مداریکه قبلاً دیده شده شرط است پول تادیه شده باید در ظهر سند با قید تاریخ درج شود در صورت عدم امکان ابراز و ارائه سند مجلس فیصله منازعات تجاریه میتواند اجازه بدهد که به موجب اوراق و صورت حسابیکه در آن طلب مذکوره تصدیق و تعیین شده است پول داده شود و در هر حال باید از طلبگاران که حصه تقسیم طلب خود را تسلیم می شوند رسید وجه حاصل گردد.

۷۸: ممکن است طلبگاران جمعاً با بعضی از آنها درخواست کنند که تمام یا قسمتی از حقوق و مطالبات یا اموال تاجر ورشکسته را که هنوز فروش و حصول نشده است به عوض سهم و حصه طلب خود ها قبول نمایند در صورتیکه در اجرای این خواهش صرفه و صلاح تاجر ورشکسته متصور باشد و نیز موافقت طلبگاران دیگر که اکثریت شان مطابق اصل (۴۵) باید باشد حاصل گردد مجلس فیصله منازعات تجاریه می تواند به اجرای این خواهش اجازه بدهد.

در اموال امانت یا گروهی و غیره

۷۹:- اگر مال تاجر ورشکسته نزد کسی گرو است یا بضمانت آن مال پولی را قرض گرفته و آن مال به تصرف و یا تحت مراقبت اداره مربوطه و یا نزد شخص قرض دهنده می باشد وجه آنها بطور کامل از دارائی تاجر داده می شود و مال از گروهی و مراقبت خلاص شده شامل دارائی تاجر میگردد.

۸۰:- اگر مال دیگری نزد تاجر ورشکسته گرو است اصل مال به صاحبش مسترد و وجه قیمت گروهی آن از گرویدار حصول و شامل دارائی تاجر میگردد.

۸۱:- اگر پیش از تاریخ ورشکسته گی، شخصی حصولی کدام درک مطالبات خود را به تاجر ورشکسته حواله کرده یعنی؛ اسناد و اوراقی را به او داده باشد که بموجب آن پول را حصول کرده و بحساب صاحب سند نگهدارنده یا به مصرف معینی برساند در صورتیکه وجه مندرجه سند حصول نگشته و یا یک قسمت حصول و قسمت دیگری باقیمانده و نیز عین سند در حین ورشکسته گی تاجر نزد تاجر موجود باشد اصل سند و پول یک قسمت تحصیل شده بمالک آن مسترد شده می تواند.

۸۲:- اموال و اشیائیکه در نزد تاجر ورشکسته بطریق امانت بوده یا به او قبل از زمان ورشکستی داده شده باشد که بحساب صاحب آن بفروش برساند در صورتیکه عین مال یا یک قسمت آن نزد تاجر ورشکسته موجود باشد یا تاجر ورشکسته آن را نزد دیگری به امانت جهت فروش مانده باشد مال و پول حاصله از قیمت آن بمالک آن مسترد میگردد.

۸۳:- اگر مال التجاره را کسی به تاجر ورشکسته فروش نموده ولی هنوز آن مال نه بخود تاجر ورشکسته تسلیم داده شده و نه به کس دیگری بحساب او در صورتیکه مجلس فیصله منازعات تجاریه از نقطه نظر سنجش تجارتهی گرفتن جنس را به منفعت طلبگاران تصور نماید در آن حال مجلس موصوفه می تواند بگرفتن مال التجاره قرار داده قیمت جنس را که بین فروشگار و تاجر ورشکسته معین شد، بپردازد.

۸۴:- مقررات مواد (۷۹) الی ۸۳ در مورد استرداد اموال امانت و گروهی و غیره انواع متذکره مواد مذکور بعد از غور و رسیدگی کامله، اجرای آن به تصویب مجلس فیصله منازعات تجاریه مربوط خواهد بود.

۸۵:- تمام قراردادهای و معاملاتی که پس از تاریخ ورشکسته‌گی تاجر منعقد شده باشد نسبت به هرکس باطل است طرف معامله مکلف است وجوه یا اموالی را که به موجب (قرارداد باطل شده) گرفته است به مجلس فیصله منازعات تجاریه مسترد دارد تا به اشخاص ذی حق تقسیم گردد.

مواد جزائیه

۸۶:- محکومات راجعه به امور ورشکسته‌گی و رسیدگی به تشخیص و نوعیت آن و همچنان رسیدگی بجرم و نیز قرارهای راجعه به تطبیق مجازات آنها به مجالس ریاست های فیصله منازعات تجاریه متعلق است.

۸۷:- اشخاصیکه به ورشکسته به تقصیر یا ورشکسته به تقلب محکوم می شوند. و اشخاص ذیل که در مورد ورشکسته گی ذی مدخل تشخیص میگردند همچو اشخاص مجرم محسوب و نظر به نوعیت و اندازه جرم آنها به تصویب مجلس فیصله منازعات تجاریه تعزیر خواهند شد.

الف:- کسانیکه با نام خود یا دیگری طلب غیره واقعی را، قلمداد نموده و تقسیم از دارائی تاجر ورشکسته برده باشند یا بخواهند ببرند.

ب:- کسانیکه در اخفا کردن دارائی و هستی تاجر ورشکسته عمداً شرکت کرده یا آنرا به قصد اخفا نزد خود نگاه کرده باشند اعم از اقوام و اقارب ورشکسته یا دیگری.

در اعاده اعتبار

۸۸:- هر تاجر ورشکسته که تمام قروض ذمه گی خود را بدائین خویش بپردازد اعاده اعتبار مینماید.

۸۹:- اگر از جمله طلبگاران تاجر ورشکسته بعضیها غائب یا لا درک بوده یا اینکه خودداری از گرفتن وجه نمایند، تاجر ورشکسته پولی را که از همچو اشخاص مدیون است با اجازه و اطلاع مجلس فیصله منازعات تجاریه باید در بانک ملی تسلیم نماید.

باین ترتیب تاجر مزبور بریء الذمه محسوب میگردد.

۹۰:- تاجر ورشکسته در موارد ذیل نیز در صورتیکه صحت عمل و رفتار ایشان در مدت پنج سال از تاریخ ورشکست اثبات و مدلل شده باشد می تواند اعاده اعتبار نمایند.

الف:- تاجریکه به او قرارداد قسط شده و تمام پول قسط شده را که به موجب قرارداد قسط تعهد نموده بصاحبان حق پرداخته باشد.

ب: تاجریکه تمام طلبگاران او بموقفیت آراء ذمه او را بری نموده باشند و یا به اعاده اعتبار او رضانت داده باشند.

۹۱:- اگر تاجر ورشکسته درخواست و عرضی به مقصد اعاده اعتبار خود تقدیم میکند باید بانضمام اسناد مثبتة آن بر رئیس مجلس فیصله منازعات تجاریه منسوبة خود که حکم ورشکسته گی او از آنجا صادر شده است تقدیم گردد.

۹۲:- رئیس مجلس فیصله منازعات تجاریه سواد عین این درخواست را تا مدت یکماه در اطاق مجلس و همچنین در اداره دفتر ریاست مجلس فیصله منازعات تجاریه الصاق و اعلان می کند و نیز مفاد درخواست او را رئیس مجلس فیصله منازعات تجاریه به هر فرد طلبگاران او، مکتوباً اطلاع میکند. البته هر طلبگاریکه طلب او نزد تاجر ورشکسته مانده و نگرفته باشد می تواند در ظرف مدت یکماه از تاریخ اطلاع بدرخواست اعاده اعتبار ورشکسته اگر مخالفتی دارد اعتراض کند و اعتراض خود را رسماً بر رئیس مجلس فیصله منازعات تجاریه بسپارد طلبگار معترض مجاز است در حین دایر بودن موضوع بمجلس فیصله منازعات تجاریه حاضر شود.

۹۳:- در باره تاجر ورشکسته مذکور در اصل ۸۸ مجلس فیصله منازعات تجاریه فقط صحت مدارک و اسناد را سنجیده به مقررات مواد این اصولنامه تطبیق و در صورت موافقه آن به مقررات اصولی اعاده اعتبار را تصویب و حکم صادر می نماید.

و در مورد تاجر ورشکسته متذکره در اصل ۹۰ مجلس فیصله منازعات تجاریه اوضاع و احوال را سنجش نموده طوریکه مقتضی عدالت و انصاف ببیند فیصله و حکم صادر خواهد کرد.

۹۴:- در حالیکه درخواست اعاده اعتبار از مجلس فیصله منازعات تجاریه تردید می شود تجدید آن ممکن نیست مگر پس از انقضای یک سال.

۹۵:- اگر درخواست اعاده اعتبار تاجر ورشکسته در مجلس فیصله منازعات تجاریه قبول شد فیصله و حکم اعاده اعتبار که مجلس فیصله منازعات تجاریه صادر میکند در دفتر مخصوص که حاوی لست مفصل اسامی افلاس کنندگان در ریاست موصوفه موجود است ثبت و نمره فیصله و حکم صادره مجلس در مقابل اسم تاجر ورشکسته با رنگ سرخ تصریح میگردد.

۹۶:- ورشکسته به تقلب و همچنین اشخاصیکه برای سرقت یا خیانت در امانت محکوم شده اند تا زمانیکه از جنبه جزائی اعاده حیثیت نکرده اند نمی تواند از جنبه تجاریه اعاده اعتبار کنند.

مواد متفرق

۹۷- اگر شرکت های تجاری ورشکست میشوند مقررات این اصولنامه در باره آنها یا در نظر گرفتن نوعیت هر شرکت و مسئولیت شرکاء مطابق لایحه جداگانه آن تطبیق می شود.

۹۸- اگر به فیصله و قرار هائیکه از مجلس فیصله منازعات تجاریه در امور ورشکسته گی یا در مورد عقد قرارداد های قسط و غیره به عمل می آید قناعت یکی از طرفین حاصل نباشد معترض میتواند از تاریخ صدور قرار مجلس منازعات تجاریه تا سه ماه بمرافعه و در حال تمیز از تاریخ حصول فیصل و قرار مرافعه تا ششماه به تمیز رجوع کند.

مراجع مرافعه و تمیز در مورد امور ورشکسته گی همان مقاماتی است که برای مرافعه تمیز دعاوی تجاریه معین است.

قرار های مجالس فیصله منازعات تجاریه که متعلق بامور ذیل باشد قابل مرافعه و تمیز نیست.

۱- در تعیین یا تغییر هیئت جهة تحقیق و تشخیص حقوق طلبگاران بر طبق اصل ۱۹.

۲- در خصوص اعاشه به جهة تاجر ورشکسته با خانواده او.

۳- در فروش اسباب یا مال التجاره که متعلق به تاجر ورشکسته است.

۹۹- در مورد اخذ محصولات فیصله حجت و غیره مصارف محکمه با معافی آنها حسب مقررات اصولنامه جداگانه آن تعمیل می شود.

۱۰۰- مقررات این اصولنامه از تاریخ نشر قابل الاجراء است.

۱۰۱- به اجرای مواد اصولنامه هذا وزارت اقتصاد ملی مأمور است.

ادخال و اجرای اصولنامه هذا را هر جمله اصولات موضوعه امر و اراده می نمایم.

مورخه ۱۵ قوس ۱۳۲۱ مطابق ۲۶ ماه ذیقعدہ ۱۳۶۱